

?Ko je bio imam Hasan Mudžteba mir neka je na nj

<"xml encoding="UTF-8?">

Ko je bio imam Hasan Mudžteba mir neka je na nj?

Imam Hasan, a.s., u kratkim crtama

Imam ebu Muhammed el-Hasan ibn Ali ibn ebi Talib el-Mudžteba, drugi imam iz porodice Božijeg Poslanika nakon njega, poglavar mladića u Džennetu po mišljenju svih prenosilaca hadisa; jedan od dvojice kojima se graniči potomstvo Allahovog Poslanika; jedan od četverice s kojima se Božiji Poslanik nadmetao protiv kršćana iz Nedžrana; jedan od očišćenih od kojih je Svevišnji Allah udaljio svaku vrstu prljavštine; jedan od Poslaniku bliskih prema kojem je Svevišnji zapovijedio ljubav; jedna od dvije teške stvari do kojih ko god bude čvrsto držao, spašen je i za kojim ko god zaostane, zalutao je i otišao stranputicom. Odrastao je u krilu svog djeda, Allahovog Poslanika. Hranio se s vrela njegovog poslanstva, ćudi, blagosti i velikodušnosti. Stalno je bio s njim, pod njegovom pažnjom, sve dok Allah nije odabrao za Svog Poslanika Kuću vječnosti, nakon što je mu je Poslanik ostavio u naslijeđe svoju uputu, učtivost, strahopoštovanje i poglavarstvo i učinio ga dostojnim vođstva koje ga čeka nakon oca. U više prilika njegov djed izričito je ukazao na tu činjenicu:

اِبْنَايَ هَذَانِ اِمَامَانِ قَامَا اَوْ قَعَدَا اللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَحِبُّهُمَا فَاجِبْهُمَا وَ اَحِبَّ مَنْ يُحِبُّهُمَا

„Hasan i Husejn su imami bilo da stoje ili sjede. Bože, zaista volim njih dvojicu pa voli i Ti onoga ko njih voli.“

U ovom velikom Imamu sakupljeni su čast poslanstva i imameta pored časti plemenitog roda. Muslimani su pronašli u njemu ono što su imali u njegovom djedu i ocu do te mjere da ih je podsjećao na njih dvojicu. Zato su ga voljeli i uvažavali. On im je bio jedini autoritet nakon njegovog oca, u teškoćama koje su im se dešavale u životima, teškim vjerskim pitanjima, a

posebno onda kada je islamski ummet kročio u život pun gorkih dešavanja kojima do tada nisu vidjeli ni slične. Imam Mudžteba je sa svim svojim stavovima i samim svojim životom bio lijep primjer za visoke poslaničke i islamske ćudi u podnošenju uznemiravanja i nevolja radi Uzvišenog Allaha i u ukrašenosti lijepom strpljivošću i velikom blagošću, tolikom da mu je najzagriženiji neprijatelj, Mervan Ibn Hakem, priznao da je njegova suzdržljivost jednaka planinama. Također je bio poznat po velikodušnosti, plemenitosti, darežljivosti toliko da se isticao od svih poznatih darežljivih, plemenitih i dobrotivih. Imam Hasan el-Mudžteba nakon svog djeda ostao je pod pažnjom svoje majke, hazreti Fatime, čiste i istinoljubive, i oca, poglavara Poslanikovih „nasljednika“, vođa onih osvjetljenih vedrih lica; njih dvoje bili su u neprestanoj borbi protiv onih koji su prisvojili nasljedno mjesto njegovog djeda, s.a.v.a. I nije prošlo mnogo kada se presavila ova stranica njegovog života preseljenjem njegove majke Zehre, otac mu ostao okružen mnoštvom nevolja, a on u svom djetinjstvu bio prisiljen stalno gledati ova iskušenja i kušati njihovu gorčinu. Međutim, zbog svijesti i osjećaja prema općem stanju i dešavanjima, on je činio mnogo više od onoga što se očekuje od njegovih vršnjaka. Zbog svega toga, te nakon što su vidjeli stepen njegovog značaja kod njihovog Poslanika, muslimani su ga počeli poštivati i uvažavati. U vrijeme Omerovog hilafeta imam Hasan, a.s., je dorastao do mladića i sa svojim ocem pristupio podučavanju ljudi i rješavanju njihovih problema. U vrijeme Osmana imam Hasan, a.s., je stao uz svog oca, posvetio se radu za islam i učestvovao s njim u sprječavanju bolesti koja se počela širiti u tijelu ummeta i islamske vlasti u to vrijeme. Imam Ali, poput ostalih ashaba, nije bio zadovoljan Osmanovim i postupcima njegovih namjesnika, ali nije bio zadovoljan ni njegovim ubistvom. Zato su on i njegovi sinovi zauzeli stav da mudro ispravljaju stanje. Međutim, Osmanova družina nije željela ništa osim kvarenje stanja i posrednog huškanja na njegovo ubistvo, dok je imam Ali i dalje pokušavao u okvirima Božijih propisa vratiti stvari na svoje mjesto. Imam Hasan ibn Ali, Poslanikov unuk, bio je uz oca u svemu što je on govorio i radio. Sudjelovao je s njim u svim ratovima nametnutim protiv njega. Kad god se iskomplikovalo ratno stanje, on je zaželio da mu otac dopusti nastavak borbe i vođenje napada. A otac, on je bio jako suzdržan u vezi s njim i njegovim bratom od straha da će se njihovim ubistvom prekinuti potomstvo Allahovog Poslanika. Imam Hasan, a.s., je ostao do zadnjeg trenutka uz svog oca, pretrpio teškoće kakve je on trpio od Iračana, osjetio sve njegove bolove, vidio da je Muavija razasuo svoje propagatore, mamio komandante očeve vojske imetkom i visokim položajima, sve dok većinu njih nije razdvojio. Imamu Aliju je preostalo samo još priželjkivati rastanak od njih smrću ili pogibijom. I postao je šehid. Ostao je imam Hasan, a.s., u tim olujama između nevjernih Kufljana i razbijenih grupica haridžija otpadnika i izazivanja stanovnika Šama, nepravедnika.

Nakon što je imam Ali jasno i izričito ukazao na hilafet svog sina Hasana i predao mu sva naslijeđa poslanstva, stanovnici Kufe, muhadžiri i ensarije, saglasili su se za njega i dali mu prisegu za hilafet. Njega je Svevišnji Allah očistio od svake vrste nedostatka i prljavštine, pored toga što su se u njemu su sastali svi uvjeti za hilafet, kao što su znanje, bogobojaznost, odlučnost, dostojnost, nadmetanje ljudi za davanje prisege njemu u Kufi i Basri, poput prisege stanovnika Hidžaza, Jemena, Perzije i ostalih područja koja su držala do vlasti i prisege njegovom ocu. Kada je vijest o prisezi stigla Muaviji i njegovim sljedbenicima, oni su se svim sredstvima smutnje i prevare počeli truditi da pokvare njegovu vlast i poremete stanje. Imam Hasan, a.s., je preuzeo vlast poslije svog oca i poduzeo je najbolje što je bilo moguće uraditi u toj atmosferi punoj smutnje i zavjere. Odredio je namjesnika za njihova mjesta, preporučio im pravednost, dobročinstvo i borbu protiv nepravde i nasilja; išao je putem svog oca, koji je sam po sebi bio nastavak načina upravljanja njegovog djeda, Božijeg Poslanika. Usprkos tome što je znao o Muaviji, njegovom licemjerju, obmanjivanju i neprijateljstvu prema poslanici njegovog djeda, pokušaju oživljavanja džahilijetskih običaja... nije proglasio rat protiv njega, osim onda kada mu je pisao pisma jedno za drugim, pozivajući ga ujedinjenju riječi i stvari muslimana i ne ostavljajući mu u tome nikakav izgovor ili argument. Imam Hasan, a.s., je slao pisma Muaviji, a znao je da se on neće odazvati njegovom pozivu i da će zauzeti stav koji će biti još sramniji od njegovih ranijih stavova prema njegovom ocu, imamu Aliju, naročito kada je od svojih zavjera protiv njegovog oca već ubrao plodove privremenog uspjeha. On je znao da će Muavija, ako ne nađe puta varanjem, upotrijebiti silu. Međutim, imam Hasan, a.s., je smatrao da je dužan objelodaniti islamskom svijetu svu mržnju i neprijateljstvo koje je tajila umejadska kuća prema Poslaniku i njegovoj porodici i zavjeru protiv islama i muslimana. Muavija je bio siguran da je sve na njegovoj strani, s obzirom na njegovu čvrstu vezu s većinom komandanata u vojsci imama Hasana te obmanjivanje javnog mnijenja, a pokušao je primamiti i samog Imama imetkom i obećanjem hilafeta nakon njega. Međutim, Imamov stav se nije promijenio zbog Muavijinih prijetnji i obećanja. Muavija je shvatio Imamovu čvrstinu u njegovom principijelnom stavu pa je napravio sve uslove za ratovanje protiv njega. On je bio siguran da će bitka konačno biti u njegovu korist, a imam Hasan, a.s., i njegovi vjerni sljedbenici ubijeni ili zarobljeni. Međutim, znao je da bi ga ovakvo prisvajanje lišilo privida poštivanja šerijata koji je pokušao prikazati običnim muslimanima. Zbog toga je bio krajnje oprezan u upuštanju u rat protiv imama Hasana, oslanjajući se radije na zavjeru, prevaru, obmanjivanje, kupovinu savjesti i cijepanje vojske imama Hasana. Imam Hasan, a.s., nije imao drugi izbor do prihvatiti mir nakon što je cijela vojska i većina komandanata popustila i nije ostala s njim, osim male grupe njegove porodice i vjernih prijatelja pa je on prešao preko vlasti da bi udaljio veće zlo manjim u

takvoj uzavreloj situaciji. Njegov izbor mira je bio krajnje politički mudro i zrelo iskustvo s ciljem ostvarivanja uzvišenih dobrobiti islama i njegovih visokih ciljeva. Imam Hasan, a.s., je bio izložen oštrim kritikama od strane svojih sljedbenika i prijatelja, čije strpljenje nije moglo podnijeti Muavijinu nepravdu, iako je većina njih shvatila tešku situaciju koja je Imama primorala na izbjegavanje sukoba i odustajanje od vlasti. Mnogi od velikana muslimana i njihovih vođa osjećali su težak udarac zbog tog događaja jer je duša umejada bila puna mržnje prema islamu i njegovim odanim pozivateljima te žudnje za oživljavanjem džahilijetskih običaja u svim njihovim oblicima, iako su oni već bili uništeni dolaskom islama. Međutim, imam Hasan, a.s., je svojim uvjetovanjem primirja otvorio prostor da Muavija otkrije svoj stvarni džahijetski naum, da bi pokazao običnim, jednostavnim muslimanima ko je Muavija. Zato je primirje bila pobjeda čim je razotkrila i osramotila politiku prevare kojom se bio zaštitio njegov neprijatelj.

Imamov plan je uspio kada je sam Muavija počeo sudjelovati u otkrivanju svoje iskrivljene stvarnosti, i to svojom jasnom izjavom da se on nije borio radi islama već je borbu vodio radi vlasti i dominacije nad muslimanima te da neće ispoštovati niti jedan uvjet primirja. Ovim proglasom i Muavijinim koracima preduzetim s ciljem udara na linije imama Alija i njegove časne sinove i ubijanja njegovih najboljih prijatelja i poštovalaca, on je skinuo veo s ružnog umevijskog lica. Imam Hasan, a.s., je obavljao dužnost očuvanja te linije. Usprkos tome što je bio udaljen od vlasti, pazio je na svoje uporište u narodu pa ga je zaštitio od opasnosti koje su mu prijetile osvješćivanjem i mobilisanjem. Imao je aktivnu i jako pozitivnu ulogu, što mu je donijelo i puno neprijatnih stvari, kao što su prismotra i opkoljavanje. Puno pokušaja njegovog ubistva otkrilo je Muavijinu bojazan i strah od imama Hasana kao snage koja izražava osjećanje ummeta i njegovu razvijajuću svijest, a možda sa sobom nosi i opasnost revolucije protiv nepravde Beni Umejje. I upravo zato je tačno ono što je kazano, a to je da je primirje imama Hasana bila stvarna priprema za revoluciju njegovog brata, imama Husejna. Imam Mudžteba je krunisao ovaj svoj veliki džihad, koji je u tim teškim uvjetima nadilazio džihad sabljom, svojom pogibijom, otrovan od strane najzagriženijih neprijatelja. Pa neka je mir na njega, na dan kada se rodio, dan kada je postao šehid i dan kada će biti proživljen.

Utisci o ličnosti imama Hasana el-Mudžteba

Položaj imama Mudžteba u časnim Kur'anskim ajetima

Ni u čemu se riječ muslimana nije podudarila kao u saglasnosti o prednosti Ehli bejta, njihovom

visokom naučnom i duhovnom položaju i posjedovanju svih vrlina kojima Svevišnji Allah želi da se cijelo čovječanstvo ukrasi.

Ovo podudaranje stavova potiče iz nekoliko korijena. Jedan od njih je izričito ukazivanje Časnog Kur'ana na poseban položaj Ehli bejta kroz jasno naglašavanje da su oni čisti od svake vrste prljavštine, da su Poslanikovi bližnji prema kojima je ljubav obavezna kao naknada za poslanstvo, da je njima Svevišnji Allah obradovao cijelo čovječanstvo te da su oni dobrotvori koji su pokornost posvetili Allahu, strahovali od Božije kazne i odlikovali se bojaznošću Allahu pa im je On obećao Džennet i spas od Njegove patnje.

Imam Hasan el-Mudžteba je jedan od članova Ehli bejta, koji je bez ikakve sumnje bio očišćen od svake vrste prljavštine. Čak se smatra sinom Allahovog Poslanika jasnim naglašavanjem časnog ajeta objavljenog povodom mubahele (međusobno proklinjanje) s kršćanima iz Nedžrana, ovjekovječenog u časnom Kur'anu u 61. ajetu sure Ali Imran:

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

A onima koji se s tobom budu o njemu raspravljali, pošto si već pravu istinu saznao, ti reci: „Hodite, pozvaćemo sinove naše i sinove vaše, i žene naše i žene vaše, a doći ćemo i mi, pa ćemo se usrdno pomoliti i Allahovo prokletstvo na one koji neistinu govore prizvati!“

Većina poznavalaca hadisa s više lanaca prenosilaca zabilježili su da je ovaj ajet objavljen o Ehli bejtu, kojeg čine Božiji Poslanik, imam Ali, hazreti Fatima, imam Hasan i imam Husejn, a riječ „sinovi“ spomenuta u ajetu bez i najmanje sumnje odnosi se na Hasana i Husejna.

Ovaj događaj sadrži izričitu izjavu Allahovog Poslanika da su oni najbolji stanovnici zemlje i najplemenitiji kod Allaha i upravo zbog toga on s njima izlazi u međusobno proklinjanje s kršćanima. Nedžranski sveštenik također je priznao: „Zaista vidim lice koje, kad bi tražilo od Allaha da otkloni brdo s njegovog mjesta, On bi ga otklonio.“

Dakle, ovaj događaj, kao i sam časni ajet, ukazuju na veličanstvenost njihovog položaja, uzvišenost njihovog stepena, njihovu prednost u odnosu na ostale, da su oni najdraža stvorenja Allahu i Njegovom Poslaniku i da im se u njihovim vrlinama niko ne može približiti.

Pored Božijeg Poslanika, Časni Kur'an nije ukazao ni na čiju bezgrješnost od muslimana osim Ehli bejta kojeg je Svevišnji Allah želio očistiti od svake vrste prljavštine. Ako su se muslimani međusobno i razilazili o tome obuhvata li pojam Ehli bejta Poslanikove supruge, nikad se nisu razilazili o tome da su ovim časnim ajetom obuhvaćeni imam Ali, hazreti Fatima, imam Hasan i Husejn.

Iz ovoga možemo shvatiti tajnu obaveznosti ljubavi prema njima, držanja do njihove linije i davanja prednosti ljubavi prema njima nad ljubavi prema ostalima: „Allah želi odagnati od vas nevaljalštine, o, porodico Kuće poslaničke, i da vas sasvim očisti!“, jer bezgrješnost Ehli bejta najjasniji je dokaz tome da je spas u slijeđenju njih kada se putevi razgranaju i naklonosti raziđu. Dakle, onaj kojeg je Svevišnji zaštitio od svake vrste prljavštine je onaj koji upućuje na izbavljenje i njegov sljedbenik je spašen od utapanja.

Kako prenosi Ibn Abbas, kada je objavljen ajet o ljubavi prema bližnjima i kada su neki muslimani upitali Poslanika na koga se odnosi „bližnji prema kojima je obavezna pokornost“, on je jasno naglasio da su to Ali, Fatima i njihova dva sina.

Časni Kur'an nas ne ostavlja sve dok nam ne objasni razloge ove prednosti, pa je objavljena sura Ed-Dehr (El-Insan) da razjasni veličinu duhovne zbilje koju posjeduje Ehli bejt i iskrenost kojom su ukrašene njihove pokornosti i ibadeti:

إِنَّمَا نُنْعِمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا غُوبًا قَمَطِرِيرًا فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا

"Mi vas samo radi Allahova zadovoljstva hranimo, od vas nadoknadu niti zahvalnost ne želimo! Mi strepimo od našeg Gospodara na Danu kada će lica biti smrknuta i namrštena! Pa će ih toga Dana Allah od zla sačuvati i ozarenost i radost im podariti, i Džennetom i svilom ih za ono što su pretrpjeli nagraditi."

Većina mufesira i poznavalaca hadisa prenose da je ova časna sura o Ehli bejtu objavljena kada su se razboljeli Hasan i Husejn i kada se imam Ali zavjetovao da će u znak zahvalnosti postiti tri dana ako im Allah podari ozdravljenje, pa su ispunili svoj zavjet na najbolji način u kojem su pokazali najljepšu požrtvovanost, pa je objavljeno:

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا

A čestiti će iz čaša kanforom začinjeno piće piti, sa izvora iz koga će Allahovi štovatelji piti, koji će kud im je volja razvoditi! Oni su zavjet ispunjavali i strepili od Dana čije će zlo posvuda biti rasprostranjeno! I hranu su davali, premda su je i oni voljeli, siromahu i siročetu i zarobljeniku.

Na ovaj način Svevišnji Allah se zahvalio za njihov trud u požrtvovanosti i odanosti onim što će im uslijediti na Ahiretu i darovanjem vođstva muslimana na Ovom svijetu sve dok nasljeđuju Zemlju i sve što je na njoj.

Njegov položaj kod Božijeg Poslanika

Božiji Poslanik je opisivao svoja dva unuka, Hasana i Husejna, odlikama koje ukazuju na veličinu njihovog položaja kod njega. Njih dvojica su:

- njegova dva nevena iz ovog svijeta i iz ovog ummeta
- najbolji od stanovnika Zemlje
- poglavari mladića stanovnika Dženneta
- imami bilo da stoje ili sjede
- od potomstva (Ehli bejta) koje se neće razdvojiti od Časnog Kur'ana do Sudnjeg dana i neće zalutati narod koji bude čvrsto držao do tog dvoga
- iz porodice koja jamči spas od utapanja za one koji se ukrcaju u njihovu lađu
- od onih o kojima je govorio njihov djed:

النُّجُومُ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ وَ أَهْلُ بَيْتِي أَمَانٌ لِأُمَّتِي مِنَ الْإِخْتِلَافِ

„Zvijezde su zaštita stanovnicima Zemlje od utapanja u more, a moja porodica je zaštita stanovnicima Zemlje od razilaženja.“

- Od više lanaca prenosilaca prenesen je hadis od skupine Poslanikovih ashaba da su čuli njegove riječi o Hasanu i Husejnu:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ أَنِّي أَحِبُّهُمَا فَأَحِبَّهُمَا

„Bože moj, doista znaš da ja njih dvojicu volim, pa voli ih i Ti i voli svakog ko njih dvojicu voli.“ I od Selmana se prenosi da je čuo kako Božiji Poslanik govori:

الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ ابْنَايَ مَنْ أَحَبَّهُمَا أَحَبَّنِي وَ مَنْ أَحَبَّنِي أَحَبَّهُ اللَّهُ وَ مَنْ أَحَبَّهُ اللَّهُ أَدْخَلَهُ الْجَنَّةَ وَ مَنْ أَبْغَضَهُمَا أَبْغَضَنِي وَ مَنْ أَبْغَضَنِي أَبْغَضَهُ اللَّهُ وَ مَنْ أَبْغَضَهُ اللَّهُ أَدْخَلَهُ النَّارَ

„Hasan i Husejn su moja dva sina. Ko njih voli – voli i mene, a ko mene voli, voli ga Allah, a koga Allah voli, uvest će ga u Džennet. Ko njih dvojicu mrzi – mene mrzi, a ko mene mrzi – mržit će ga Allah, a koga Allah mrzi – uvest će ga u vatru.“

- Prenosi se od Enesa da je Božiji Poslanik bio pitan koga od svoje porodice najviše voli. On je odgovorio: „Hasana i Husejna.“ I često je govorio Fatimi: „Pozovi mi moja dva sina.“ Pomirisao bi ih tada i prigrlio.

- Ebu Hazim prenosi od Ebu Hurejre: „Vidio sam Božijeg Poslanika kako svojim ustima prikuplja vodu s Hasanovih i Husejnovih usnica, onako kako čovjek hurmu sisa.“

Njegov položaj kod ljudi njegovog vremena

Džabir prenosi od Božijeg Poslanika:

عن جابر بن عبد الله رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم: إِنَّ اللَّهَ خَلَقَنِي وَخَلَقَ عَلَيَّ نُورَيْنِ بَيْنَ يَدَيِ الْعَرْشِ نُسَجُّ اللَّهُ وَتُقَدَّسُهُ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ آدَمَ بِالْفَيِّ عامٍ، فَلَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ أَسْكَنَنَا فِي صُلْبِهِ ثُمَّ نَقَلَنَا مِنْ صُلْبِ طَيْبٍ وَ بَطْنِ طَاهِرٍ حَتَّى أَسْكَنَنَا فِي صُلْبِ إِبْرَاهِيمَ، ثُمَّ نَقَلَنَا مِنْ صُلْبِ إِبْرَاهِيمَ إِلَى صُلْبِ طَيْبٍ وَ بَطْنِ طَاهِرٍ حَتَّى أَسْكَنَنَا فِي صُلْبِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، ثُمَّ افْتَرَقَ النُّورُ فِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَصَارَ ثَلَاثَةً فِي عَبْدِ اللَّهِ وَ ثَلَاثَةٌ فِي أَبِي طَالِبٍ ثُمَّ اجْتَمَعَ النُّورُ مِنِّي وَ مِنْ عَلِيٍّ فِي فَاطِمَةَ، فَالْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ نُورَانِ مِنْ نُورِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

„Doista je Allah stvorio mene i Alija kao dva svjetla ispred Arša. Veličali smo Allaha i slavili Ga dvije hiljade godina prije nego što je stvorio Adema, pa kada ga je stvorio, nastanio nas je u njegovoj kičmi, zatim nas prenio kroz čiste kičme i čiste maternice, dok nas nije nastanio u Ibrahimovoj kičmi, zatim nas prenio iz Ibrahimove kičme u čistu kičmu i čistu maternicu sve dok nas nije nastanio u Abdul-Mutallibovu kičmu. Zatim se svjetlost podijelila u Abdul-Mutallibu pa su dvije trećine prenesene u Abdullaha, a jedna u Ebu Taliba. Zatim su se sastale svjetlost od mene i Alija u Fatimi pa su Hasan i Husejn dvije svjetlosti od svjetlosti Gospodara svih svjetova.“ Muavija je pitao svoje sagovornike: „Ko je najplemenitiji od strane oca i majke, djeda i nane, amidža i tetki, dajdži i tetki po majci?“ Odgovorili su: „Zapovjednik vjernih bolje zna.“ Uzeo je potom ruku Hasana ibn Alija i rekao: „Njegov otac je Ali ibn ebi Talib, majka Fatima, kćerka Muhammedova, djed mu je Božiji Poslanik, nana Hatidža, amižda Džafer, tetka Hale, kćerka Ebi Taliba, dajdža Kasim, Muhammedov sin, tetka po majci Zejneb, kćerka Muhammedova.“

Muavija je još jednom priznao, i to pred Amrom ibn Asom, Mervanom ibn Hakemom i Zijadom ibn Ebihom, kada su oni pretjerali u samohvalisanju. On je želio da im se suprotstavi i zato je pozvao imama Hasana ibn Alija, pa kada je Imam odbacio njihove riječi kojima su htjeli umanjiti položaj Beni Hašima i nakon što je izašao, Muavija je rekao: „Da li da se ja nadmećem sa čovjekom čiji je djed Božiji Poslanik, a on je poglavar svih onih koji su prošli i onih koji će proći, a majka mu je Fatima, prvakinja žena svih svjetova?“ Zatim je dodao: „Tako mi Allaha, ako stanovnici Šama čuju za ovo, to će biti najcrnija sramota...“

Čovjek pod imenom Mikdam je putovao do Muavije. On ga je pitao: „Znaš li da je Hasan ibn Ali preselio na ahiret?“ Mikdam je izgovorio ajet: „Mi smo od Allaha i Njemu se vraćamo.“, pa ga je

Muavija upitao: „Zar to smatraš žalošću?“ Odgovorio je: „Kako da to ne smatram žalošću, a Božiji Poslanik, s.a.v.a., ga je stavio u naručje i rekao:

هَذَا مِنِّي وَحُسَيْنٌ مِنْ عَلِيٍّ

„Ovo je od mene, a Husejn je od Alija, r.a.“

Abdullah ibn Omer je govorio: „Stanovnici Iraka koji su ubili sina Poslanikove kćeri, pitaju za muhu ako je ubije čovjek koji je u ihramu za hadždž (kvare li obrede hadždža), a Božiji Poslanik, s.a.v.a. je govorio:

هُمَا رِيحَانَتَايَ مِنَ الدُّنْيَا أَوْ رِيحَانَتَايَ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ

„Njih dvojica su moja dva nevena iz ovog svijeta i ovog ummeta.“

Ebu Hurejre je često govorio: „Nisam ugledao Hasana, a da mi se oči nisu napunile suzama, jer sam doista vidio Allahovog Poslanika, s.a.v.a., kako stavlja svoje usne na Hasanove i govori:

اللَّهُمَّ إِنِّي أُحِبُّهُ فَأَجِبْهُ وَأَحِبَّ مَنْ يُحِبُّهُ

„Bože, ja njega volim, pa voli ga i Ti i voli onog ko njega voli.“

Ponavljao je to tri puta.“ Dodao je: „Nakon što sam vidio da Poslanik čini ono je činio s njim, ja volim ovog čovjeka (mislio je na Hasana).“ Kada je njegov najzagriženiji neprijatelj, Mervan Ibn Hakem, pristupio da nosi njegovo časn timerlo prilikom dženaze, imam Husejn, a.s., začuđen ga je upitao: „Zar nosiš njegovo timerlo, a ti si ga najviše napajao gorčinom?“ Mervan je odgovorio: „To sam činio čovjeku čija je blagost i suzdržljivost bila jednaka planinama!“ Ebu-l-Esved ed-Dueli je govorio: „Doista, on je čist i postao je od čistokrvnosti Arapa u dostojanstvu njene srži, u plemenitosti njenog ishodišta i čistoti njenog porijekla!“

Amr ibn Ishak je rekao: „Niko nije govorio da mi je draže da ne prestane govoriti od Hasana ibn Alija. Nikad nisam od njega čuo ni jednu neumjesnu riječ.“ Rekao je Abdullah ibn Zubejr: „Tako mi Allaha, ni jedna žena nije rodila čovjeka poput Hasana ibn Alija dostojnog strahopoštovanja i uzvišenosti položaja.“ Kada je njegov brat, Muhammed ibn Hanefije, stao pored njegovog mezara da ga hvali, govorio je: „Ako je tvoj život bio dostojanstven, zaista je tvoja smrt nadmašila sve. Kako li je dobra duša koja u sebi obuhvata tvoje ćefine! Kako li su dobri ćefini, ćefini koji su obuhvatili tvoje timerlo! I kako da ne bude tako kada si ti ostatak Upute, nasljednik dostojnika bogobojznosti i peti član od petero pod ogrtačem! Ruke Istine su te nahranile bogobojznošću, prsa vjerovanja su te dojila, odgojen si u skutima islama, pa si bio častan dok

si bio živ i kada si preselio. Iako se naše duše nerado rastaju s tobom, neka ti se Allah smiluje, o, Ebu Muhammede!“ U trenucima njegovog preseljenja hvalio ga je njegov brat Abu Abdullah Husejn ibn Ali: „Neka ti se Allah smiluje, o, Ebu Muhammede! Tako mi Allaha, uvijek si gledao istinu s visoka u njenim izvorima. Odabirao si Allaha svojim lijepim promišljanjima iz bojazni prilikom međusobnih razmirica, opažao si veličinu golemih događaja svijeta ovoga okom koje ih je preziralo pa ih odgurnuo rukom čistih prsta i neokaljanih crta dlanova i odbijao si prenasljednosti tuđinaca svoga neprijatelja najmanjim naporima. I nije čudo: pa ti si sin potomka poslanstva i dojen si mlijekom mudrosti! Pa idi ka radosti i milosti, ka bašči blagodati. Neka Svevišnji Allah uveća i nama i vama nagradu za njegovo preseljenje i podari nama i vama lijepu sjetu za njim!“